

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service
Innehållsansvar: Carolin Karlsson, (carka60), Sektionsledare
Granskad av: Stefan Carslöv, (steca9), Specialistläkare
Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-01-19

Giltig till: 2027-09-29

Halsrygg - skelettskada, luxation, konventionell radiologi (SÄS)

Syfte

Radiologisk metod för undersökning av skelettet vid utredning av ovanstående frågeställningar.

Förändringar sedan föregående version

Inga aktuella förändringar.

Metodmall

Us kod/Us namn

Sos-kod 621 000/ Halsrygg

Konverteras till DT-halsrygg i samråd med radiolog. Om radiolog ordinerar slätröntgen tas frontalbild och sidobild. På begäran tas dens.

Indikation

Skelettskada, luxation

Förberedelser

- ID-kontroll.
- Kläder och eventuell metall som kan skymma avlägsnas.
- EKG-elektroder ska tas bort.
- Ev. övervakning får vara kvar om det ej får tas bort av medföljande personal.

- Inget raster på barn under 20 kg.
- Medföljande i rummet ska bära strålskydd.

Kontrastmedel

Ej aktuellt.

Bildtagning/Projektioner

Frontal

Position: Patienten står med ryggen mot detektorn.

Huvudet lätt bakåtlutat.

Hakan och skallbasen i samma höjd.

Centrering: Mitt på halsen, väl inblandat till hudkostymen på sidorna.

Vinkel: 0

FFA: 110 cm.

Kriterier: Hela halsryggen från skallbasen t.o.m. jugulum avbildas.

Strålriktningen tangerar intervertebrala diskarna.

Sidomarkering.



Exponeringsparametrar: Under bearbetning.

Vridning DX

Position: Patienten står med ryggen mot detektorn.

Huvud och kropp vrids 45 grader åt höger.

Centrering: Mitt på halsen.

Vinkel: 0

FFA: 110 cm.

Kriterier: Skallbasen och första bröskotan ska vara med.

Foramina intervertebralia framställs väl synlig.

Skriv SIN foramen på bilden!



Exponeringsparametrar: Under bearbetning.

Vridning SIN

Position: Patienten står med ryggen mot detektorn.
Huvud och kropp vrids 45 grader åt vänster.

Centrering: Mitt på halsen.

Vinkel: 0

FFA: 110 cm.

Kriterier: Skallbasen och första bröstkotan ska vara med.
Foramina intervertebralia framställs väl synlig.

Skriv DX foramen på bilden!



Sidobild

Position: Patienten står med vänster sida mot detektorn.
Sänkta axlar.

Centrering: Mitt på halsen.

Vinkel: 0

FFA: 110 cm.

Kriterier: Hela halsryggen inklusive spinalutskotten visualiseras.

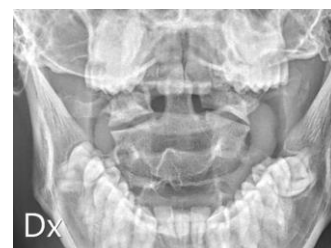
Räkna att samtliga cervikala kotor är avbildade.
Om C7 inte kan visualiseras överväg att ta en ”flygare”, se metodblad för brösttrygg.



Exponeringsparametrar: Under bearbetning.

Dens

Position: Patienten står med ryggen mot detektorn.
Hakan eventuellt något nerdragen.
Gapande mun.



Centrering: Rakt genom munnen, ca 1 cm nedanför överkäkens framtänder.

Vinkel: 0

FFA: 110 cm.

Kriterier: Dens och övre halsryggen väl avbildad.
Sidomarkering.

Exponeringsparametrar: Under bearbetning.

Strålskydd

- Graviditet är inte en kontraindikation till att göra en konventionell röntgenundersökning under förutsättning att fostret inte är i primärstrålfältet.
- Var noga med inbländning. Gör inte strålfältet för litet så att det påverkar diagnostiken. Spara stråldos genom att inte göra strålfältet för stort.
- Ta särskild hänsyn vid barnundersökningar för att minimera stråldosen. Barn är mer känsliga för joniserande strålning. Anpassade barnprotokoll ska användas.

Dokumentation

Om kriterier inte uppnås för undersökning ska anledning dokumenteras i aktuell remiss

Övrigt

Ansvarig röntgensjuksköterska granskar och kvalitetssäkrar bilderna.

Informera om när och från vem patienten får svar samt skicka patienten eller be patienten vänta på svar.

Dokumentinformation

Innehållsansvariga

Carolin Karlsson, Röntgensjuksköterska, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Stefan Carslöv, Specialistläkare, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Patrick Pettersson, Sjukhusfysiker, Bild- och funktionsmedicin
och medicinsk service, SÄS

Innehållsgranskare

Stefan Carslöv, Specialistläkare, Bild- och funktionsmedicin, SÄS

Fastställt av

Markus Håkansson, Verksamhetschef, Bild- och funktionsmedicin
och medicinsk service, SÄS

Nyckelord

Metodbok konventionell, ryggradsundersökningar, halsrygg,
skelettskada, luxation

Referenser

-

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service

Innehållsansvar: Carolin Karlsson, Sektionsledare

Granskad av: Stefan Carslöv, Specialistläkare

Godkänd av: Markus Håkansson, Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9631-514148307-109

Version:

Giltig från:

Giltig till:

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Bild- och funktionsmedicin och medicinsk service

Innehållsansvar: Carolin Karlsson, (carka60), Sektionsledare

Granskad av: Stefan Carslöv, (steca9), Specialistläkare

Godkänd av: Markus Håkansson, (marha68), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9631-1641598044-268

Version: 3.0

Giltig från: 2026-01-19

Giltig till: 2027-09-29